



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SVMMO PON=||TIFICE,|| QVINQVE LIRBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XIX. Refelluntur nugæ Synodi Smalchaldicæ Lutheranorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53860)

Monachum in suo cubiculo scribentem? Sed iam Luthero dimisso ad Melanchthonem veniamus.

CAPVT XIX.

Refutantur nuga Synodi Smalchaldicæ Lutheranorum.

EXSTAT libellus de potestate & primatu Papæ, seu regno Antichristi, nomine Synodi Smalchaldicæ editus, qui quidem Melanchthonis mihi esse videtur; sed cuiuscunq; sit, nihil nisi verba, & inanem iactationem habet: *Constat*, inquit auctor libri, Romanos Pontifices cum suis membris defendere impiam doctrinam, & impios cultus, ac planè nota Antichristi competunt in regnum Papæ, & sua membra. Hactenus propositio, nunc probationes audiamus: Paulus enim ad Thessalonicenses describens Antichristum, vocat eum aduersarium Christi, extolentem se super omne quod dicitur, aut colitur Deus, sedentem in templo tanquam Deum. Loquitur igitur de aliquo regnante in Ecclesia, non de Regibus Ethnicis; & hunc vocat aduersarium Christi, quia doctrinam pugnantem cum Euangelio excogitaturus sit, & is arrogabit sibi auctoritatem diuinam.

Melanchthon

Quamquam hæc omnia, etsi vera essent, parum nobis officerent: peto tamen quo fundamento nititur hæc interpretatio? Paulus apertè dicit, Antichristum seipsum eleuaturum supra omnem Deum, & in templo sessurum, non vt Regem, non vt Episcopum, sed planè vt Deum; & hoc idem disertis verbis affirmant Chrysostomus, Ambrosius, & ceteri huius loci veteres interpretes. Quo iure igitur vos sine teste, & sine ratione affirmatis Antichristum esse eum, qui sedet in templo non vt Deus, sed vt Episcopus; & aded non se effert super omnem Deum, vt non solùm Deum Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum adoret, sed etiam coram omni populo sese prosternat ante Sacramentum Eucharistiæ, ante sepulcra Apostolorum & Martyrum, ante crucem, & imagines Christi & Sanctorum, quæ vos ipsi, licet impiè, Deos alienos, & idola appellare soletis? Sed videamus hoc ipsum quemadmodum accommodetis ad Papam.

PRIMUM autem constat; Papam regnare in Ecclesia, & pretextu Ecclesiastica auctoritatis, & ministerij sibi hoc regnum constituisse. Preterit enim hac verba: Tibi dabo clauem.

Regnare Papam in Ecclesia, vos quidem dicitis, sed non probatis. Nos verò contrarium nullo negotio demonstrare possumus. Nam qui regnat, superiorem in regno suo non agnoscit; Papa verò Christi Regis vicarium se, & famulum profiteretur. Et quamuis in tota domo Dei, atque in vniuerso Christi regno amplissima potestate utatur; ea tamen potestas non excedit Oeconomij, ac serui conditionem. Nam & Moyses (vt Paulus ait ad Hebr. 3.) *Fidelis fuit in tota domo Dei, sed tanquam famulus; Christus autem tanquam filius in sua. Sed pergite.*

DEINDE, doctrina Papa multipliciter pugnat cum Evangelio, & arrogat sibi auctoritatem diuinam tripliciter. PRIMUM, quia sumit sibi ius mutandi doctrinam Christi, & cultus à Deo institutos, & suam doctrinam, & suos cultus obseruari vult tanquam diuina.

Hoc item dicitis, & non probatis; neque solum id nobis falsum, sed mendacium etiam impudentissimum esse videtur. Nec enim ignoratis, in Ecclesia Catholica, omnium ore doceri, Christi doctrinam, & cultus non posse ab villo homine, sed nec ab villo etiam Angelo mutari; nec vnquam tantum nos & vos quæstio fuit, an debeat credi, aut fieri quod Christus docuit, aut iussit: Sed vos ne, an nos melius Christi doctrinam, & præcepta interpretemur. In qua quidem quæstione vos nihil ferè aliud afferre soletis, quam vestram ipsorum interpretationem; nos verò Patrum consensum, & Catholice Ecclesiæ, vel decreta, vel consuetudines. Nec enim (vt vos falsò iactatis) Patrum consensus atque Ecclesiæ decreta & consuetudines, verbo Dei opponimus; sed interpretationi & iudicio vestro. Sed audiamus secundam probationem.

SECUNDO, quia sumit sibi potestatem non solum ligandi, & soluendi in hac vita; sed etiam sumit sibi ius de animabus post hanc vitam.

Et hoc dicitur, sed non probatur. Nec enim Summus Pontifex ius sibi in animas defunctorum sumit. Cùm non ex auctoritate illas à peccatis vel pœnis absoluat, sed solum per modum suffragij preces, atq; opera bona fidelium viuorum

cum illis communicet. Prodesse autem defunctis viuorum preces & eleemosynas, ac præcipuè Missæ sacrificium, omnes veteres docent. De qua re cum nos alibi fusè disputauerimus, hoc loco vnum Augustini testimonium annotasse sufficiet. Igitur serm. 34. de verbis Apostoli ita loquitur AVGVSTINVS: *Orationibus Verò sancta Ecclesia & sacrificio salutari, & eleemosynis, quæ pro eorum spiritibus erogantur, non est dubitandum mortuos adiuari. Sed pergite.*

TERTIO, quia Papa non vult ab Ecclesia, aut ab alio iudicari, & aufert suam auctoritatem iudicio Conciliorum & totius Ecclesiæ. Hoc autem est se Deum facere, nolle ab Ecclesia aut ab illo iudicari.

Hic quoque duo dicuntur, quæ non probantur. Nam imprimis, quibus Scripturis, quibus Conciliis, qua ratione probatis, debere Papam à Conciliis, vel Ecclesiæ iudicari? Nos enim legimus (vt alia prætermittam, quæ libro superiore satis disputata sunt) Petro dictum à Christo, Ioan. 21. *Pasce oves meas*; nec dubitari posse credimus, oves à pastore regendas, & iudicandas esse, non pastorem ab ouibus. Illud etiam legimus Lucæ 21. eidem Petro dictum: *Quis putas est fidelis dispensator, & prudens, quæ constituit Dominus super familiam suam?* Quo loco videmus œconomum quædam toti familiæ Christi præpositum, certè vt eam regat, non vt regatur ab ea.

Ac ne fortè obiiceret aliquis; quid si œconomus ille fuerit malus, à quo tandem iudicabitur, si omnibus præest, nulli subiicitur? Propterea subiicit Dominus continuò: *Quod si dixerit seruus ille in corde suo, moram facit Dominus meus venire, & ceperit percutere seruos & ancillas, & edere, & bibere, & inebriari: Veniet Dominus serui illius in die qua nò sperat, & hora qua nescit, & diuidet eum, partemq; eius cum infidelibus ponet.* Auditisnè quis iudex sit mali illius œconomi, quem constituit Dominus super familiam suam? Non enim ait Christus, à Concilio iudicetur, sed *veniet Dominus in die qua non sperat*, & quæ sequuntur. Itaque sibi Dominus seruat serui illius iudicium, quem super vniuersam familiam suam ipse constituit; proinde non aufert Papa auctoritatem suam iudicio Conciliorum, & totius Ecclesiæ, cum ab eo se iudicari non patitur. Non enim auferri potest quod nunquã est datum. Sed neque Concilia ritè congregata id sibi vnquã

assumpserūt, vt extra casum hæresis, in Pontificem summam sententiam dicerent. Sed de hac re satis multa suo loco.

ALTERVM quod dicitis, & non probatis, illud est, hoc esse Deum se facere, nolle ab Ecclesia aut ab vlllo iudicari. Nam cum (*ab vlllo*) dicitis, sine dubio ab vlllo homine intelligitis, nec enim ignoratis, Pontificem à Christo iudicandum se esse, & credere, & profiteri. Quo pacto autem se facit Deum, qui iudicandum se esse à Deo credit?

Deinde reges terræ certè iudicem in terris quoad res politicas attinet nullum agnoscunt; & sententia vestra, qui Episcopos coactiua potestate spoliatis, nec in Ecclesiasticis rebus verum aliquem iudicem habent. Num igitur tot erunt Dij, quot sunt Reges? Non existimo ita vos insanire, vt hoc dicatis. Restat igitur, vt verum non sit, qui à nullo homine iudicari velit, eum continuò Deum se facere.

POSTREMO additis; *hos tam horribiles errores, & hæc impietatem defendit summa sanctitas, & interficit dissidentes.*

Hic verò quàm impudenter mentiamini vel ex hoc vobis cognoscere potestis, quod ego ipse qui hæc scribo palam assero, idque in ipsa vrbe Roma (& Pontifice non ignorante) non licere Pontifici mutare Christi doctrinam, aut cultus, neque cultus novos instituere, qui habeantur pro diuinis, qui cum Euangelio vlla ratione pugnent; & tamen ab ipso non modò non interficior, sed nec aliquid molestiæ patior. Nimirum probè nouit Pontifex me vera dicere, vos verò mentiri. Quemadmodum etiam paulò post cum additis: *Doctrina de penitentiâ prorsus deprauata est à Papa, & à suis membris; docet enim remitti peccata propter dignitatem nostrorum operum; Item, nusquam docent, quod gratis propter Christum remittantur peccata.* Quæ sanè non sunt nostra dogmata, sed vestra mendacia. Nec enim id nos docemus, sed contrarium omnino, vt Concilium Tridentinum sess. 6. cap. 5. 6. 7. & 8. apertè testatur.

Sed de his satis. Transeo ad Caluinum.

